

Fakta om veteraninitiativer

Marts 2022

1. Opfølgning på Erhvervssygdomsudvalgets opdaterede praksis

Erhvervssygdomsudvalget ændrede i juni 2021 praksis på baggrund af den forskningsmæssige udredning om PTSD, som blev bestilt efter Vestre Landsrets dom i en veteransag fra juni 2020. Med dette initiativ sker der en opfølgning på Erhvervssygdomsudvalgets ændrede praksis og en efterfølgende evaluering.

Initiativ

Det er aftalt, at implementeringen af Erhvervssygdomsudvalgets ændrede praksis og dennes betydning for behandlingen af veteraners arbejdsskadesager overvåges af AES med inddragelse af Beskæftigelsesministeriet, herunder fx anerkendelsesprocenten for veteraners psykiske arbejdsskadesager. Overvågningen afgrænses til veteranområdet.

Overvågningen skal resultere i en evaluering, som forventes at foreligge i andet halvår 2022.

Baggrund

Baggrund om Erhvervssygdomsudvalgets ændrede praksis

Vestre Landsret har i juni 2020 omgjort en afgørelse i en veteransag, hvor Ankestyrelsen havde afslået at anerkende PTSD som en erhvervssygdom. Dommen rejste en række spørgsmål i forhold til praksis for anerkendelse af PTSD som en erhvervssygdom, hvilket medførte, at Erhvervssygdomsudvalget anmodede Arbejds miljøforskningsfonden om en medicinsk udredning af den nyeste forskning inden for PTSD. Udredningen blev afsluttet i april 2021.

Erhvervssygdomsudvalget har drøftet udredningens betydning for praksis, og udvalget er på den baggrund i juni 2021 bl.a. nået til enighed om en lempelse af tidskriteriet for sager, der forelægges for udvalget, om sent udviklet PTSD. Den nye forelæggelsespraksis i udvalget medfører bl.a., at sager om PTSD skal forelægges, når nogle symptomer på sygdommen er til stede inden for ét år efter belastnings/påvirkningens ophør, og PTSD er fuldt til stede inden for 3-10 år efter belastnings/påvirkningens ophør. I helt særlige sager, som opfylder momenterne fra Veste landsretsdommen, vil sager blive forelagt, hvis diagnosen PTSD er fuldt til stede op til 15 år efter det tidspunkt, påvirkningerne/belastningerne er ophørt.

Før Vestre Landsrets dom var tidskriteriet for forelæggelse af sager 6 måneder for symptomdebut, og for sent udviklet PTSD var tidskriteriet 3-4 år efter belastnings/påvirkningens ophør. Erhvervssygdomsudvalget har i december 2021 opdateret erhvervssygdomsvejledningen i forbindelse med beslutningen fra juni 2021 om at lempe forelæggelsespraksis.

2. Udvidet og mere specialiseret sagsbehandling af veteraners arbejdsskadesager

Danske veteraner har udført opgaver under særlige vilkår, som adskiller sig fra det øvrige danske arbejdsmarked. Med disse initiativer udvides og specialiseres sagsbehandlingen af veteraners arbejdsskadesager. Specialisering skal opnås ved at inddrage specialister med særlig viden om problemstillinger relateret til veteraner og deres psykiske sygdomme i Erhvervssygdomsudvalget. Det er specialiseret viden, som Erhvervssygdomsudvalget ikke besidder i dag. En udvidet sagsbehandling skal samtidig opnås ved, at flere sager skal drøftes åbent i Erhvervssygdomsudvalget. Initiativerne bidrager desuden til at styrke AES' kommunikation over for veteranerne, idet AES fremadrettet i sin afgørelse af sagen tydeligt vil skulle beskrive, at sagen er vurderet både som en erhvervssygdom og en arbejdsulykke.

Initiativer

Et styrket Erhvervssygdomsudvalg på veteranområdet

Det er aftalt, at Erhvervssygdomsudvalget styrkes ved behandlingen af veteransager på to måder:

1. Udvalget udvides med en tilforordnet, som har stor militærfaglig viden om soldaters forhold under udsendelse til konfliktområder. Den tilforordnede udpeges af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra Forsvarsministeriet og har ikke stemmeret i udvalget.
2. Erhvervssygdomsudvalget skal fremover have specialister med særlig viden om psykiske sygdomme til rådighed, når udvalget behandler veteransager om psykiske sygdomme. Det er derfor aftalt, at udvalget endvidere udvides med en tilforordnet uvildig repræsentant med særlig viden om psykiske sygdomme. Den tilforordnede har ikke stemmeret i udvalget. Endvidere vil Arbejdstilsynet være repræsenteret ved en psykolog.

Initiativet kræver en ændring af Arbejdsskadesikringsloven. Lovforslaget forventes fremsat i andet halvår af 2022.

Flere sager til åben drøftelse i Erhvervssygdomsudvalget

Det er aftalt, at flere veteransager, som ikke kan anerkendes administrativt, forelægges for Erhvervssygdomsudvalget til åben drøftelse. Hvor mange og hvilke sager tilrettelægges i samarbejde med AES. Initiativet betyder, at AES forelægger et antal sager for udvalget uden en indstilling om, hvordan sagen bør afgøres, hvilket ellers er normal praksis. Udvalget skal dermed foretage en åben drøftelse med henblik på en vurdering af, om der er særlige forhold i den konkrete sag, der taler for en anerkendelse. Initiativet vil ikke kun vedrøre sager om PTSD, men også andre psykiske sygdomme.

Forelæggelserne til åben drøftelse supplerer de sager, der allerede forelægges efter almindelig praksis, hvor AES enten indstiller sagen til anerkendelse eller afvisning *jf. baggrund.*

Initiativet om flere sager til åben drøftelse evalueres, når der er draget læring af erfaringerne. På den baggrund kan der politisk tages stilling til, om initiativet skal videreføres.

Tydeligere kommunikation til tilskadekomne

Det er aftalt, at AES fremover, når de afviser PTSD eller anden psykisk sygdom som en erhvervssygdom, eksplicit skal lade det fremgå af afgørelsen, at AES samtidig har vurderet, om der har været grundlag for i stedet at behandle sagen som en arbejdsulykke.

Efter sædvanlig praksis skal AES tage stilling til, om der kan være udsigt til, at enkelthændelser under udsendelsen vil kunne anerkendes som en arbejdsulykke, således at der skal oprettes en ulykkessag. Initiativet indebærer, at vurderingen af, om der skal oprettes en ulykkessag, eksplicit skal fremgå af afgørelsen – enten i form af, at det oplyses, at der er oprettet en ulykkessag, der er under behandling, eller ved, at AES eksplicit i sagen har oplyst, at enkeltepisoder i sagen *ikke* har dannet grundlag for at behandle skaden som en arbejdsulykke.

Baggrund

Administrative afgørelser

AES træffer uvildige administrative afgørelser i ulykkes- og erhvervssygdomssager. I den forbindelse er AES forpligtiget til at vurdere sagen efter de dele af lovgivningen, som kan være relevante i forhold til den tilskadekomnes mulighed for at opnå anerkendelse og evt. erstatning. Det vil sige både reglerne om anerkendelse af erhvervssygdomme og arbejdsulykker.

Med initiativet sikres det, at AES tydeligt beskriver, at denne vurdering er foretaget.

Praksis for forelæggelse af sager i Erhvervssygdomsudvalget

AES skal vurdere alle anmeldte erhvervssygdomssager ift. fortegnelsen over erhvervssygdomme og anerkende disse administrativt, hvis sygdommen er optaget på fortegnelsen og omstændighederne i den konkrete sag opfylder betingelserne på fortegnelsen. AES skal endvidere forelægge konkrete erhvervssygdomssager, der ikke opfylder betingelserne for anerkendelse efter fortegnelsen over erhvervssygdomme, for Erhvervssygdomsudvalget, hvis AES vurderer, at der er mulighed for, at sagen kan anerkendes. AES foretager en vurdering heraf i deres indstilling til udvalget. Udvalget tager konkret stilling til, om der er særlige arbejdsmæssige påvirkninger, som er årsag til den anmeldte sygdom, og dermed om sagen kan anerkendes som arbejdsskade. Med initiativet skal udvalget tage stilling til flere sager, der er forelagt til åben drøftelse, og dermed uden at AES forelægger en klar indstilling om afvisning/anerkendelse.